ſubiectõnem hoſtium ⁊ ſuã felicitatem ⁊ manus mutua fide ⁊ neceſſitudine copulabunt. ⁊ iudas qui prius confeſſus nomen dei ⁊ poſtea coactus a perſecutoribus dei populũ eſt perſecutus ⁊ ipſe poſtea vertetur ad leticiam. et ꝯgregabit diuitias gentiũ. aurũ ſcꝫ ſpũalis. argentũ diuine eloquentie. et veſtes diuerſarum virtutũ quibꝰ induat populũ dei.

¶ Hec ſibi infelix iudea pmittit: ſperans accipere aurum q̃ dñm triginta argenteis appreciauit.

¶ Sic erit ru. e. Hec iudei carnaliter implenda contendũt. ꝙ per domini victoriam admirabilem ſicut homines corruerunt. ſic etiam bruta aĩalia ĩ caſtris ſupent.

¶ Iumenta que vno noĩe ꝯprehendit p ſingulorũ peccantiũ natura ĩterpretanda ſũt. Corruẽtibus a priori ſtatu ⁊ in meliorem ꝯſurgentibꝰ: qui priꝰ erat equꝰ hinniens ad vxorem proximi ſui p̃debit mollia terga xp̃o equiti. Qui mulus. i. ſterilis virgo carne: ñ ſpũ. ꝯuerſus ad deum non erit lignũ aridũ: ſed habebit locũ ĩ domo dei ⁊ muris eius. Qui camelus. i. grauibꝰ peccatis depreſſus: meditans legem dei. ſꝫ quia vngulam ñ findit negligens que legit portabit onera chriſti. Qui aſinus infrenis multos dominos prius ferebat: ſtratus veſtibus apoſtolorum ſaluatorem portat in hieruſalẽ.

¶ Et celebrẽt f. t. Hec quoqꝫ iudei in mille annorũ regno futura promittunt. ꝙ debeat celebrari feſtiuitas tabernaculorum ĩ memoriam beneficiorum dei que facta prĩbus eorũ ſunt habitãtibus in tabernaculis in deſerto.

¶ Qui eſt ĩ profectu ⁊ certamine: habitat ĩ tabernaculo tanq̃ aduena et peregrinus. ſꝫ ſubmerſo pharaõe p̃ueniet in terram promiſſionis. hic debꝫ celebrare ſolennitatem tabernaculorum. vt de tabernaculo ad atria dei. ⁊ de atrijs ad domũ. ⁊ a domo ad templũ feſtinet.

¶ Et erit qui nõ aſcenderit. Hieruſalem. i. eccleſia. non eſt in locis humilibus: ſed in mõte ſita. vt vndecũqꝫ poſſit videri. Qui ergo vult adorare dñm: aſcendat ad montana. Qui vero de familijs terre eſt. i. aliqua occupatõne terrene vite depreſſus. ⁊ ideo deum nõ poteſt adorare ĩ montibus: terra illius nõ irrigatur celi imbribus.

¶ Q ſi et familia e. Hec omnia iudei carnaliter ſperãt futura. circũciſionem ſibi ⁊ coniugia in mille annorum imperio promittentes: ne impleat ĩ illis maledictio: q̃ ſterilibꝰ p legẽ ĩdicitur.

¶ Quandiu aliquis permanet egiptiꝰ vel ethnicus: nõ põt ſubrigere gradum ad celſa. iõ caret imbre dei. ⁊ hoc peccatũ erit maximũ egiptio. ⁊ aſſirio. chaldeo. ſyro. moabite. ⁊ ceteris gẽtibꝰ ſi noluerĩt exire de terris ſuis. vt deſiſtãt eſſe homines. ⁊ effecti iſraelite in quibus dolus nõ eſt. aſcẽdãt ĩ hieruſalem. vt p tabernacula veniãt ad domũ eternam.

¶ In die illa erit qđ ſuper. f. e. e. Iuxta litteram tẽpe ppetue ſolennitatis ⁊ regni hierl̃em pacatis oĩbus. ñ erit opus equitatui: ſed oĩs ornatꝰ ⁊ decor phalerarũ ad cultũ dei ẽ ꝯferẽdꝰ. ⁊ mľtis vndiqꝫ cõfluẽtibꝰ ad ſacrificia aſſidue erũt lebetes in cultu ſacrificiorũ. ſicut phyale ſolent aſſidue lucere corã altari. nec erit aliq̃s lebes ad alium vſum dedicatus.

¶ Cũ lebetes fuerint verſi ĩ phialas. tũc q̃ relicti fuerĩt đ vniuerſ gẽtibꝰ carnes coquent victimarũ. ne crudam ꝯmedãt carnẽ: ſꝫ omis humor excoquat. nec erit neceſſarius mercator qui đ loco ad locũ merces deferat.

¶ Per equos ĩſania libidinis ĩtelligitur. p frenos: ſermo dei auro ſapie ⁊ argẽto eloquij ꝯpoitꝰ. Hoc freno retinetur libidinoſus. ne ĩ precepſ corruat. ſꝫ recto itinere p̃gẽs mollia terga dño ad ſedẽ dũ p̃beat. ⁊ cultui illiꝰ prone ſit ꝯſecratus. et lebetes in quibus coq̃bãtur carnes ſacrificiorum: vertũtur ĩ phyalas. quia illi qui carnaliter ĩtelligebãt: de ſacrificijs legalibꝰ ꝯuſi in ſpũalẽ ĩtelligẽtiã: fiũt lãpades ardẽtes ⁊ lucentes ĩ domo dei.

¶ Cũ mẽtes credẽtiũ erũt verſe in ſpũales phyalas ad ſuſcipiẽda diuerſa aromata ꝟtutũ. tũc ĩmolãtes deo ſacrificiũ laudis coquẽt illđ igne ſpũſſancti. nec erit ĩ domo oratõis mercator. q2 dñs đ eccľia ſua emẽtes ⁊ vẽdẽts eiecit. ⁊c.

Textus:

(et adño ꝯceſſa victoria.)
Et congregabuntur diuitie omnium
(q̃ militauerunt cõtra hieruſalẽ) (hec ĩ diuitijs p̃cioſiora reputant)
gentium in circuitu. aurum. ⁊ argentum
(et)
veſtes multe ſatis. Sic erit
(populus iudeorum ẽ camelus qui legẽ dei rumiat. ſꝫ nõ findit vngulam vt credat in patrẽ et filium. nec diuidit litterã a ſpiritu. et onere legis premit.)
ruina equi ⁊ muli ⁊ cameli ⁊ aſini. ⁊ omnium iumentorum que fuerint
(hoim)
in caſtris illis ſicut ruina hec. Et omnes qui reliqui fuerint de vniuerſis
(al. venerũt)
gentibus que veniunt contra hieruſalem. aſcendent ab anno
(p ſingulos annos.)
in annum. vt adorẽt regem domi num exercituum. ⁊ celebrent feſtiuitatem tabernaculorum. Et erit qui nõ aſcenderint de familijs terre ad hieruſalem: vt adorent regem dominum exercituum. non erit ſuper
(dñice hñdictionis)
eos imber. Quod ſi ⁊ familia egypti non aſcenderit ⁊ ñ venerit:
(imber) (reputabit)
nec ſuper eos erit. Sed erit ruina qua percutiet dominus omnes gẽtes que nõ aſcenderint ad celebrãdam feſtiuitatem tabernaculorum
(reputabit)
Hoc erit peccatum egypti. ⁊ hoc peccatum omniũ gentium que nõ aſcenderint ad celebrandam feſtiuitatem tabernaculorum. In die
(aurum et argentum quo frenum ſolet ornari.)
illa erit quod ſuper frenum equi ẽ
(mẽtes)
ſanctum domino. ⁊ erunt lebetes
(prius ſacrificia legalia carnaliter affectãtes. p virulentia carnium guſtabunt flores virtutum)
in domo domini quaſi phyale coram altari. Et erit omnis lebes in
(et ita conſecrabunt dño in vſione pacis. et confeſſione veritatis.)
hieruſalem ⁊ in iuda ſanctificatus domino exercituũ. Et venient oẽs
(lebetibꝰ)
ĩmolãtes ⁊ ſumẽt ex eis. ⁊ coquent in eis. Et non erit mercator vltra ĩ domo dñi exercituũ in die illa.

¶ Incipit Prologꝰ in Malachiam prophetam.

Deus per moyſen populo iſrľi preceperat ſacerdotes tabernaculi ſui omni corpali vicio liberos: hoſtias oĩ vicio vacuas ſibi offerre. Quibus legem ſuã ad regendũ populum ob hoc dederat vt per ſacrificiorum oblationẽ internuncij dei ⁊ hominum facti. populũ p̃ceptis celeſtibus facerent obedire. Unde ſacerdotes ãgelos dei eſſe: hoc in loco ſcriptura teſtat. Sed q2 tanti muneris gratiã ꝯtemnentes: ſupradictus populus ac ſacerdotes ſacrificia vicio deturpata. ipſi criminibꝰ atqꝫ impietatibus maculati deo offerre cepũt. Iõ p malachiã prophetam deus populũ ſuũ iſrľ ĩcrepãs ait. Dilexi vos dicit dñs. Et dixiſtis: In quo dilexiſti nos? Nõne fr̃ erat eſau iacob dic̃ dominꝰ. ⁊ dilexi iacob. eſau aũt odio habui? Eſau aũt fratrem iacob ñ iniq̃ aut ſpõtanea volũtate odio habitũ a deo. vľ ſine meriti gratia iacob dilectũ maifeſtũ ẽ: cũ ſm p̃ſciẽtiam ſuã. eſau quiđ effuſionẽ ſanguis fraterni concupiſcere. iacob aũt ſui cognitõe obſuãdã legẽ deſiderare ꝯgnoſcerꝫ. Cuiꝰ rei gr̃a ſupradicto vſus ẽ exẽplo. dicẽs. Dilexi iacob eſau aũt odio hũi. Quãuis ex opibꝰ memoratorũ: quorũ liber geneſeos memit. i quo vnuſq̃ſqꝫ eorũ futurꝰ erat, ꝓpoſito manifeſte ꝯſtet vt ſcriptũ ẽ. Creuerũt pueri. ⁊ erat eſau hõ agreſtis ſciẽs venari. iacob ãt hõ ſimplex manẽs ĩ tabernaclo. Nã reliq̃ q̃ lectiõe ꝯp̃henſa ſũt p̃uaricationẽ populi iſrľ in obſeruãdis ſacrificijs dei. ĩcrepationẽqꝫ ĩ eũdẽ ꝙ deos alienos coluerit ſignificãt.

¶ Incipit Argumentum.

Ca. I.

Onus verbi do. Malachi interpretatur angelus meus· vnde Origenes eum angelū fuiſſe putat·ſm q̄ de iohanne d̄r. Ecce mitto angelū meū ante faciem tuā·qđ nos omnino nō re cipimus: vt angelus de celo veniēs aſſumpſerit corpus huma num·vt iſraeli que a domino mandata ſunt loqueretur. Dicunt vero he brei hunc fuiſſe eſdrā ſacerdotē·ꝛ poſt aggeum ꝛ zachariā ꝓphetaſſe·ꝛ ido nō habere titulū·quia liber eſdre dicit ipſum eſdrā ꝛ alios ſecum a ſcendiſſe de babilone· anno ſeptio artarxerx regis perſarū. Et ideo putant ipſum eſdram qui ꝛ malachias ſb ar tarxerſe hanc ꝓphetiā cōtexuiſſe.

Malachias latine interp̄tatᷣ āgelus .i.nū cius. Quidquid enim dicebat quaſi a domi no eſſet mandatū ita credebatᷣ·ꝛ ita nomen eius ſeptuaginta inter pretes tranſtulerunt · dicentes·aſſūptio Abi dñi ſuper iſrael i ma nu angeli eius. Pro phetauit autē nouiſſi mus i babilone quan do ꝛ aggeus.

Sciendū q̄ abdu cto iſrael·i·decē tribu bus in captiuitate·in differēter priſtino no mine ꝛ due tribuſ·i·iu das ꝛ beniamin appel lantur iſrael.

Hic prophetatur gra ue pondus: qđ iudas ꝓ peccatis portare cō pellitur: vt grauiora peccata ꝯpoāt·vt ſen tiat ꝯ tormēta: que n̄ ſenſerat per bñficia ·et ne pēa videatur in ſu os iniuſta ·ſubijcit do minuſ. Dilexi vos ꝛ ex dilectiōe corripio vos.

Ad iſrael Quia pō dus appellatᷣ·graue q̄ dez ſignificat. Sed q̄ ſubditᷣ ad iſrael·i·ad emendatōnem illi⁹ po puli. In altero aperta inimiciciarum confeſ ſio ē. In altero conſo lationis ꝓs ꝛ amicicie.

Malachias aperte ꝛ in fine omniū ꝓphāꝝ dicit de abiectōe iſrl' ꝛ vo catōe gentiū. Non ē mihi ait volū tas i vobis dicit dñs exercituū ·ꝛ mun⁹ nō ſuſcipiā de manu veſtra Ab ortu eni ſolis vſq; ad occaſum magnū ē nomē meū in gentib⁹·ꝛ i omni loco ſacrificaᷣ·ꝛ offerᷣ nomi meo oblatio munda.

C. I.

ſ al ij ſic. Onus verbi dñi ad iſrael i manu malachie ꝓphete

Onus verbi

ſ iudā et beniamī ad quos ſolebat fieri ſɜmo et viſio dei.

domini ad iſrabel i manu malachie. Di

ſ dum boni a malis amorē remoui ſ teme

lexi vos dicit dñs. Et dixiſtis. In

ritate qua peccāt obliti bñficioꝝ dei r̄ndent

quo dilexiſti nos? None fraᷣ erat e ſau iacob ſic dñs· ꝛ dilexi iacob e

ſ alias. et poſui ſeyr mōtes

ſau āt odio hūi. ꝛ poſui mōtes ei⁹ i

ei⁹ in ſolitudinē.

ſolitudinē· ꝛ hereditatē eius i dra cones deſerti. Qđ ſi dixerit idumea

ſ ad irā dei ſ quidē

deſtructi ſumus ·ſed reuertētes edi

ſ rurſum ſ ciuitates ſ dño pdicen

ficabim⁹ q̄ deſtructa ſunt·hec dicit

te ſciatis q̄ irā mcā eterna eoꝝ vaſtitas apꝓ

dñs exercituum. Iſti edificabūt·ꝛ

habit.

ego deſtruā. Et vocabunᷣ termini

ſ odio meo reb⁹ i eſau oſtēſo· amo rez i vos .i. in iacob factis apꝓbabo·q; illis de ſtructis videbūt oculi vr̄i et ex cōparatōne ma

ipietatis· ꝛ popul⁹ cui irat⁹ ē dñs

loꝝū q̄ fr vr̄ patiᷣ dei i vobis bñficia ſentietis

vſq; ineternū. Et oculi veſtri vide bunt· ꝛ vos dicetis. Magnificeᷣ

ſ q̄uis priuſq; naſce

dñs ſup terminū iſrl'. Filius hono

remini in iacob ſicut filios vos amare cepi · tn̄

rat patrē ꝛ ſuus dñm ſuū. Si ergo

eligite quo vocabulo me nomietiſ·an pr̄ vr̄ ſim an dñs. ſi pr̄ vr̄ ſum offerte honorē et pietatem

pater ego ſum·vbi ē honor me⁹: ꝛ

ſi dñs ne cōtemnatis ſɜ timete.

ſi dñs ego ſum vbi ē timor me⁹· di

ſ ſermo dirigiᷣ ſ qui paſſi ſeruitutē ſ ebu cratis ad deū tota mēte cō

cit dñs exercituū? Ad vos o ſacer

uerti et nūc cōtemnitis·et eū que occulta nō fal lunt ſciſſitamini quaſi ignarū·vt vulnus cōſciē

dotes qui deſpicitis nomē meū· ꝛ

tie ipudēter diſſimuletis .vultis aūt ſcire i quo deſpexiſtis·offertis ſup altare meū p.p.

dixiſtis in quo deſpeximus nomē

ſ ꝓpoſitōis

tuū? Offertis ſup altare meū panē pollutū. Et dicitis. In quo pollui

ſ polluitis ſ ope

mus te. In eo qđ dicitis·mēſa dñi

ſ o miniſtri altaris

deſpecta ē. Si offeratis cecū ad i molandū·nōne malū ē? Et ſi offera

ſ quacūq; debilitate cōfectū

tis claudū ꝛ languidū·nōne malū

ſ poti⁹ reſpueret· et ſibi factā iniuriā putaret et offers deo qđ nō

ē? Offer illud duci tuo·ſi placuerit

auderes hoi offerre

ei·aut ſi ſuſcepit faciē tuā dicit dñs exercituū. Et nūc depcamini vultū dñi vt miſereaᷣ veſtri·de manu eñi

ſ qđ im ꝓperaui vobis

vr̄a factū ē hoc·ſi quō ſuſcipiat fa

ſ ex hoc oſtē

diᷣ acceptior deo eſſe ſeruit⁹ illa q̄ i p̄ſenti mer

cies vr̄a dicit dñs exercituū. Quiſ

eorum n ō poſtulat.

ē in vobis qui claudat hoſtia· ꝛ in

orbis veniat ad iudeos.

Allegorice· Iſrael vir vel ſenſus cernēs deū·vel directus cū deo. A deo diligitur: qui vult dilectōis dei in ſe ſcire rōnē·cui reſpondet deus· eſau .i. vitia·ꝛ iacob.i. virtutes ex vno cordis fonte ꝓcedere·quia ex libertate ar bitrij in vtramq; partē vt volumus declinamus·ſed priora naſcitur vitia per infantiā ꝛ puericiā ꝛ iuuētutē: q̄ poſt ſequēs etas corripit ꝛ ſupplātat. Maior frater hyſpidus·ſanguinarius venatōne ſiluis ꝛ beſtijs delectatur Minor eñi ſimplex: in nocēs hitat domū· ꝯ fines ydumee ·i· terre ne mētis ꝛ ſanguinee: redigit in ſolitudinē· ꝛ nihil ꝯ terra ſinit cre ſcere· ꝛ eē ꝑpetuū. Qđ ſi impudens malicia q̄ ſunt dei ſermōe deſtru cta ·rurſuſ edificare ve lit· de⁹ inſtaurata a vi tijſ deſtruit: ꝛ terminiſ hoſtiū ſubuerſis·tunc videt oculuſ iſraelis: ꝛ ſancti qui dicūt. Ma gnificetur dñs i termi nis eorum qui deū mē te ꝯſpiciunt.

Filius hono rat p. Loquiᷣ ad eoſ qui reuerſi de babilōe nondū edificato tem plo · nec extructa ciui tate permanebāt i pri ſtinis peccatiſ·deū nec amore nec timore vene rantes. Vult aūt pri mū deus vt filij eius ſi mus ꝛ bonū volunta te faciamuſ qđ conſeq̄ volumus. Si aūt hoc volum⁹ ſaltē vt ſuos nos habeat· ꝛ a malis ꝑ tormentoꝝ formidi nē recedamus.

Per ſpm̄ adoptō nis efficitur homo fili uſ dei·ꝑ ſpm̄ ſeruitutiſ in timore fit dei ſeru⁹. Filius honorat pr̄em ſicut ſcriptum ē. Sic luceat lux v.c. h.u.u. o.u.b. ꝛ.g.p.u. qui in celis eſt. Seruuſ etiā honorat dñm nō eađ caritate qua fili⁹. Sɜ deus ſciēs differentiā ſerui et filij: a filio glo riam·a ſeruo timorem q̄ ē initiū ſapie: expetit vt de timore ſerui ad gloriā filij traſeā⁹.

In manu .i. opibus. In quoꝝ eñi manibus ē iniquitas· ꝛ quoꝝ manus plene ſunt ſanguine: in his non fit ſermo dei·ſed in his qui lauant manus inter innocētes. vnde d̄r. Sermo dei factus eſt in manu aggei vel hieremie

Ut cetera taceam· ꝛ q̄ de babilonica captiuitate nuper reduxi · tracta bo nunc que operatus ſum in vobis ab ipis cunabulis ātequā rebecca eſau ꝛ iacob pepiſſet·in iacob vos dilexi·in eſau ydumeos odio habui. Nec ſo lū dilexi iacob· ꝛ eſau odio habui antequā naſcerentur·ſed i poſteros eoꝝ amorē ꝛ odiū ſeruaui. Qui a mōteſ eſau q̄ dr̄ ſeyr: redegi in ſolitudinem· ꝛ vrbes deſertas a ſerpentibus ꝛ beſtijs obtineri feci.

Dilectō ꝛ odiū dei. vel ex preſciētia naſcitur futuroꝝ· vel ex operibus· alioquin diligit deus cuncta que creauit·ſed eos proprie diligit qui vitio rū ſūt hoſtes· ꝛ illos odit q̄ vitia amāt· ꝛ ꝯſtructa a do reedificare laborāt.

Iudei falſo ſibi blandiuntur·per edom romanos·per iſrael ſe prophe tari·q̄ in conſummatōe ſeculi deſtructo romano imperio·i·ydumeo·regnū

Ad vos o ſacerdotes. Corripit ſermo diuinus ep̄os ꝛ miſtros ec cleſie negligētes·vl' oēs qui i xp̄o baptiſati: xp̄i noie cenſentur·cur nomen eius deſpiciant·quib; apit cauſas offenſe: polluit panē.i.corp⁹ xp̄i: q̄ indi gn⁹ accedit ad altare· ꝛ mēſam dñi: ꝛ ſi nō ſcelerata voce: ſcelerato opere ꝯ ſpicit. Uel doctor ecclē mēſā diuine ſcripture polluit: ſi vl' pro humana glia: vl' ꝓ lucro tꝑali: vel fauore ſeculi: auditorib⁹ illā expēdit.

Iuxta traditōꝫ hebreoꝝ debebāt ſacerdoteſ panē ꝓpoſitōnis·ſerere·me tere molere·coquere· ꝛ nūc ſumitiſ q̄ſcūq; ꝯ medio: ꝛ temerarie dicitiſ. In q̄ polluim⁹. Sɜ dū ſacramēta violāᷣ: ipe cui⁹ ē ſacm̄ violaᷣ.

Uel p̄t dici q̄ reuerſi ꝯ babilone nōdū extructo tēplo hītāteſ i ruiniſ hie ruſalē n̄ hūtes altare ꝑoriſ gle putabāt deeſſe ſanctimoniā religionis: q n a derat ab initio ſanctificatōnis.

Si offeratis cecum ad. i. Reuerſi de babilone illicitas deo victi mas offerebāt; cecas ꝛ claudas q̄ i leuitico ꝓhibebātur offerri.

¶ Allegorice. Ceca ē aīe victima que nō illuſtrat xpī lumīe. Clauda ē rogātis oratō q̄ duplici mēte accedit adorādū. languida ⁊ oī īfirmitate de ꝑſſa q̄ n̄ h̄z xp̄m dei ꝟtutē ⁊ dei ſapiam. huiuſmōi ꝑces ſi offerāt eccleſiaꝝ pꝛīcipi aut cuilibet erudito ſapiētiq̄ꝫ doctori nōne repudiabūtur.

¶ Et nūc. Qꝛ obtuliſtis debiles hoſtias ⁊ oīa q̄ dixi feciſtis. Agite pen tētiam ſi q̄n̄o miſereatur noſtri de⁹. null⁹ ēm ex miſtris meis ē. a maiore vſ q̄ꝫ ad minimū q̄ n̄ accipiat a me mercedē laboꝛis ſui ꝺ decās ⁊ ꝺ bis q̄ a po pulo offeruntur

¶ Nō eſt. Regula ſcripturarū ē vbi maī feſtiſſima ꝓpbia de fu turis texitur. ꝑ incerta allegorie n̄ extenuare q̄ ſcripta ſunt. Incre pat q̄ ſacerdotes iudeorū q̄ offerūt n̄ idonea ad īmolandū: vt ſciāt carnalib⁹ victimis ſpūales ſucceſſuraſ.

¶ Et vos. Propterea o ſacerdotes iudeorū ī oī loco offertur mihi oblatō munda. ⁊ ē magnū nomē in gentibus: qꝛ dicitis. Menſa d.c.e. qꝛ deerat ornatus tēpli putabant reuerſi ꝺ babilone. minorē eſſe cultū religionis. q̄s dn̄s redarguit

¶ Uel ita p̄t dici. polluiſtiſ nomē meū in eo ꝙ dicitis. Quid prodeſt ſi offeram⁹ optia. qualiacūq̄ꝫ offerātur igne ſūt deuorāda.

¶ Et dixiſtis. Dixiſtis ꝺ captiuitate reuerſi ſum⁹. prede hoſtibus fuim⁹. labore vie ⁊ paupertate attriti ſumus. qualiacūq̄ꝫ habemuſ offerim⁹. ⁊ hoc dicēdo exufflaſtis. i. ꝑ exufflatōnē īdigna feciſtis veſtra ſacrificia. et iō nō ſuſcipiā.

¶ Maledictus. Quidquid humanuſ animus in excuſatōne ſui peccati poteſt inuenire. ⁊ falſa ſatiſfactōne defendere: h̄ꝫ pūidenſ diuin⁹ ſermo corrigit ⁊ ꝯdēnat: quaſi: qꝛ offert languida: et h̄ ꝺ rapiniſ ⁊ fletib⁹ miſeroꝝ. ⁊ inſup dicitiſ. de labore ⁊ paupertate offerim⁹ q̄ꝺ habe⁹: propterea audite q̄ꝺ īfero. Maledict⁹ ꝺ. hiſ verbis oſ̄dit: habere eos que optia ſunt. ⁊ offerre q̄ mala ſunt

cēdat altare meū gratuito? Nō eſt
ſ qui imundi offertis
mihi voluntas in vobis dicit dn̄s
ſ ſanguinē ꝫ hyrcoꝝ et tauroꝝ. ſꝫ thimiama orationū
exercituū ⁊ munus nō ſuſcipiā de
ſ nō in vna iudea vel ſola hierl̄m. vnde ſaluatoꝛ. pater manifeſtaui nomē tuum h.q.d.m.
manu veſtra. Ab ortu eni ſolis vſ
q̄ꝫ ad occaſum magnū ē nomē me
um in gētibus. in omi loco ſacrifi
ſ in cerimonijs xp̄ianorum
cat ⁊ offert nomi meo oblatio mū
da. qꝛ magnū eſt nomē meū in gē
ſ et cū nomē meū ſit ita magnū futurū in gētibus vos principes iudeoꝝ illud polluiſtis. ſic eni vaticiniū futuroꝝ texit vt p̄ſens tēpus nō deſerat.
tibus dicit dn̄s exercituū. Et vos
polluiſtis illud in eo ꝙ dicitis mē
ſ altare pollutū putatis et olocauſta ſuꝑpoſita et ignē qui deuoꝛat. nec intelligitis deū nō q̄rere aurū et gemmas. et multitudinē hoſtiarū. ſed offerētis deuotionem
ſa dn̄i ꝯtaminata ē. ⁊ q̄ꝺ ſupponit
ꝯtēptibile ē cū igne qui illud deuo
ſ nec ſufficit prioꝛis ſermonis ipietas. ſꝫ dixiſtis etiam.
rat. Et dixiſtiſ. Ecce de laboꝛe exuf
flaſtis illud dicit dn̄s exercituum.
Et intuliſtis de rapinis claudū et
ſ ergo
languidū. ⁊ intuliſtis munus. Nū
ſ tale
quid ſuſcipiā illud de manu veſtra
dicit dn̄s exercituū? Maledictus
doloſus qui habet ī grege ſuo ma
ſ ſi nō habes maſculū nō nocet tibi maledictio
ſculū ⁊ votu ꝫ faciēs imolat debile
dn̄o. Quia rex magnus ego. dicit
ſ et ſi iudei cōtemnat.
dn̄s exercituū ⁊ nomē meum horri
bile in gentibus.

C. II.

ſ igit ſ o ſacerdotes
Et nūc ad uos
ſ eſt ſ qui maioꝛis dignitatis
mandatum hoc. O ſacerdotes ſi

¶ Alle. Pōt ꝑ maledictū ⁊ deſignari populus iudeoꝝ q̄ ꝺ grege ſue gētis hēbat maſculū: agnū q̄ tollit peccata mūdi. ꝺ q̄ fecerat votū ꝙ veniētem ſuſcipet. Sꝫ q̄n̄ vidit herentē cornibus īter virgulta noluit eum īmolare. id ē. ſuſcipe. ſed obtulit debile eligens barraban ꝑ quē ſignat dyabolus. ſꝫ qꝛ xp̄s erat rex magn⁹ ſuper oīa. iō gētes nomē ei⁹ cū formidoloſo honore venerant. Aliter. Aliq̄n̄ hō bene creatus a deo. h̄ꝫ ingeniū aptū ſacris diſciplinis. ſꝫ tradit luxurie ⁊ inertie. ⁊ h̄n̄s maſculū. offert debile. i. oratōnem aliqua animi ꝑturbatōe corruptā. h̄ ſentiet in ſe eē completū q̄ꝺ ſcrptū ē.

Potētes potēter tormēta patientur.

¶ Et nūc. Feciſtis q̄ꝺ ipiū ē ad ꝯtēptū mei. h̄ qꝛ malo penitētiā peccatoris q̄ꝫ mortē. etiā nūc ꝑ ꝯmiatōnē vos reuoco. h̄ ſi nolueritis p.ſ.c. mittam in vos verā penuriā vt nō mētiētes; h̄ oīm rerū egeſtate coacti dicatis voſ nō habere optima q̄ offeratis

Unde ꝓpŕie ſacerdotib⁹ ꝺr ꝙ ſi n̄ dederint gloriā noī dn̄i ꝑ ſuā bonā conuerſatōnē: patientur egeſtatē oīm bonoꝝ. hi qꝛ nō benedicūt ſanctis et vero corde: ſed ꝑ dulces ſmōes seducūt corda innocentiū: nō merent dei benedictōnē

¶ Ecce p. Pro peccatis o ſacerdotes auferaꝫ a vobis q̄ ſm legē ex hoſtijſ accipiebatis. ſ. brachiū. i. armuꝫ animalis dextrum. et diſꝑgā ſ.u.i. facies veſtras fetentes reddam putrida commixtione ſtercoris. vt tales ſitis qualia ſunt illa q̄ offeruntur. ⁊ ipſuꝫ ſtercuſ aſſumet u.ſ. vt nō differatis ab ipſo ſtercore. ⁊ ex eo ꝙ vos abijcio. intelligetis me eſſe qui quōdā elegi p̄rem vr̄m leui. ⁊ ꝑ leui aarō ⁊ dedi vobis glām ſacerdotis vt firmo pacto mihi ī eternū miniſtraretis.

Uoluit de⁹ homīes ⁊ maxīe ſacerdotes maculaꝫ nō habere. ⁊ brachium bonis operibuſ ornare Sꝫ qꝛ noſ oīa in contrariū vertimuſ ꝓijcit ⁊ ſeꝑat deuſ brachium. i. opera noſtra a ſanctoꝝ opib⁹. ⁊ cuꝫ precipiatur nob̄ vngere caput. ⁊ lauare faciem. vel lauatis oculis deū videam⁹. habem⁹ facies pollutas ſtercore vicioꝝ. ⁊ illud ſtercus quo lite ſunt facies aſſumit nos ſecum: qꝛ oīa noſtra etiam in ſtercus ꝟſa ſunt. cum debuiſſemus mūdi eē ī ſolēnitatib⁹ dei. ⁊ carnes ag̃ ꝯmede calciati

¶ Pactū. Deſcribit de⁹ quale habeat officiū. ⁊ qualis debeat eē ſacerdos.

¶ Uos aūt. Ego volui vt haberetis doctrinā ⁊ ꝟitatē. voſ āt re.d.v.

Quidquid dictuꝫ ē priori populo nobiſ dictū putem⁹. vt q̄ fuimus cultores dei ꝟitati mēdaciū nō p̄feramus.

et cui plus cōmittit. plus ab eo exigit.
nolueritis audire. ⁊ ſi nolueritis
ſ bn̄ viuēdo
ponere ſuper coꝛ. vt detis glori
ſ q̄ꝺ magnum in gentib⁹
am nomi meo ait dn̄s exercituum
ſ bonoꝝ operum.
mittā in vos egeſtatē. maledicā be
ſ his q̄ in eis benedictionibus poſſidetis vel quicq̄ꝺ a vobis bn̄dicit: a me erit maledictum
ſ his vr̄is bn̄dictōib⁹
nedictionib⁹ vr̄is. ⁊ maledicā illis
ſ iō ſ .i. noluiſtis itelligere q̄ dicunt
q̄m nō poſuiſtis ſuꝑ coꝛ. Ecce ꝓijciam ego vobis brachiū. ⁊ diſꝑgā
ſuꝑ vultū veſtꝝ ſtercus ſollēnitatū
veſtrarū. ⁊ aſſumet vos ſecum. Et
ſcietis qꝛ miſi ad vos mandatum
ſ ꝑ leui itelligam⁹ aarō. et alios qui de ſtirpe leui deſcēderant
iſtud. vt eſſet pactuꝫ meum cū †leui
dicit dn̄s exercituū. Pactum meū
ſ nō ei⁹ qui cū beluis cōmunis eſt ſꝫ eius qui dicit ego ſū vita. qui etiā eſt pax nr̄a
fuit cū eo vite ⁊ pacis. ⁊ dedi ei ti
ſ q̄ ē initiū ſapie ſ horroꝛe coꝛꝑis indicans ſe dei verba tremere
moꝛē ⁊ timuit me. ⁊ a facie nomis
ſ .i. doctrina aplōꝝ nullo polluta mēdacio. ſꝫ tota de fonte veritatis ꝓcedens.
mei pauebat. Lex veritatis fuit in
ſ qꝛ imitat eum qui peccatū nō fecit nec eſt inuent⁹ dolus in.o.e.
ore ei⁹. ⁊ iniq̄tas nō ē inuēta in la
ſ qꝛ et ipſe in ſe habuit paceꝫ. et alios pacificauit.
bijs eius. In pace ⁊ ī equitate am
ſ ſicut enoch q̄ trāſlat⁹ ē ſ ſi ſacerdos nō corripit delinquentes ſacerdotiſ officiū p̄terit
bulauit mecū. ⁊ multos auertit ab
iniquitate. Labia eni ſacerdotis
ſ donec cōgruo tp̄e ꝓferunt † ſi ſacerdos de lege interroget. doceat. reſiſtentes cōuincat. alioquin fruſtra dignitateꝫ iactat. cui⁹ non exhibet operationem ſ ſubditi
cuſtodiūt † ſcientiā. ⁊ legē requirēt
†exponit nomen ſuū eſdras ſacerdos dei. i. malachi qui angel⁹ dn̄i appellat. voluntatem dei nuncians hoībus
ex oꝛe ei⁹ qꝛ †angeluſ dn̄i exercituū
ſ recta quā monſtrabā
eſt. Uos auteꝫ receſſiſtis †de via. ⁊

¶ Nunquid. Sicut ex lectōib⁹ eſdre colligitur reuerſi de babilonia tā principes ⁊ ſacerdotes quaſi reliqu⁹ popul⁹ vxores ſui generis que paupertate ⁊ laboꝛe vie infirmitatem contraxerūt. eiecerūt. ⁊ filiabus alienigenaꝝ ꝓgtate vel diuitijs florētibus ſe copulauerūt. Sicut ḡ eſdras corripiebat peccantes: ſic iſte malachias eos ꝓuocat vt eiectis alienigenis ātiquas vxores recipiāt.

¶ Qui fecerit. Nō ait q̄ fecit. ne abſcidat veniā erroꝛi: h̄ q̄ deinceps fecerit. vt timoꝛe maledictōis: peccatores reuocet ad penitētiam.

¶ Et hoc rur. Opꝑi
ſtis altare meũ lacris
inocentiũ· dñ offereba
tis hoſtias de rapia lu
gentiũ pauꝑum. Sitr
nũc eſtis cã q̃re altare
meũ lacris coopiat· qꝛ
relicte dñ videret alie
nigenas in thoris ſuis
collocatas· ad auxiliũ
dei ꝯfugiebãt· lacris ⁊
gemitu deo inidiã faci
entes· ꝙ hũana ñ reſpi
cerẽ ⁊ mihas ñ inuarẽ
Quidã putãt hec eẽ
dicta generalr ꝯ eos q̃
aliena rapiũt· ⁊ diuiti
as ꝯgregãt· de qͦ ⁊ of
ferũt deo munera· ſ; de⁹
nõ ſuſcipit ꝓhibit⁹ la/
crimis ſpoliatoꝝ· pñt ⁊
hec dici ꝯ eos q̃ ꝓpter
ãmiſſionẽ tpaliũ rerũ·
nõ dirigũt ſpẽ in deũ·
nec q̃rũt eterna ſ; ĩ deco
ris ⁊ femineis plãctib⁹
oĩõem ſuã deturpãt·
ne a deo ſuſcipiãt· iſti
hñt vxorẽ adoleſcẽtie
.i. natalẽ legẽ ſcriptãĩ
corde· q̃ etiã ĩcredulos
ꝯpellit dicere· de⁹ indi
cet· deus videat. ⁊ ipſi
cũcta ĩter me ⁊ te diiu
dicãda ꝯmitto· hec v/
xor reſiduũ ẽ ſpũs nñi
qꝛ nõ ſpũi ſp copulat
q̃ ſi recedit a nob ſtatĩ
offendim⁹ deũ. vñ ĩge
minat. Cuſtodite non
carnẽ q̃ deo placere ñ
pt· nõ aĩalem aĩam q̃
nõ ꝑcipit q̃ ſũt dei· ſed
rõnalem ſpm̃ q̃ ĩterpel
lat gemitib⁹ ĩenarrabi
libus.

¶ Et quid v. q. Cũ
vn⁹ vtrunq; fecerit· iõ
etiã vnxit vt liberi na
ſcant ⁊ filij dei de ſtir/
pe iſrlitica. Cũ g̃ fecun
das vxores hẽatis· ⁊ li
beris gaudeatis· cur
pulcritudinẽ vxoꝝ q̃
ritis q̃ meretricib⁹ ap/
ta ẽ· nõ vxorib⁹.

¶ Cũ odio. Quaſi
ſ; dices mihi ꝑcipit in
lege· cũ odio habuim⁹
vxores dimittam⁹ eas
ad qđ rñdeo tibi ñ eẽ
ꝑceptũ· ſ; ꝓpter durici
am cordis tui ꝑmiſſuz
Quia q̃cunq; excepta
cã fornicatõis iniq̃ di
miſerit vxorẽ· veſtimẽ
tũ eius. i. corp⁹ q̃ aĩa
veſtit opiet iniq̃tas. i.
pena pcĩ· vt ĩ q̃ pecca
uit ĩ ipſo moriat

¶ Laborare fe.
Popul⁹ aũt reuerſus
de babilone· vidẽs ba
bilonios ⁊ ceteras gẽ
tes ydolatras valere

ſ mala cõuerſatõe veſtra.
⁊ ſcandaliſaſtis plurios ĩ lege. Ir
† ſ vite et pacis. et ceteroꝝ que pertinẽt ad of
ficiũ ſacerdotis.
ritum feciſtis †pactũ leui dicit dñs
exercituũ. Propter qđ ⁊ ego dedi
ſ qui pri⁹ glorioſi et reuerendi.
ſ viles
vos ꝯtemptibiles ⁊ huiles oibus
† ſ inter oia peccata ſacerdotũ quaſi maximuz
notatur· qꝛ ñ cauſas ſed ꝑſonas cõſiderent. et ꝯ
ſpecto paupe iuſto diuites honorẽt.
populis. †ſicut ñ ſeruaſtis vias me
ſ ꝑſonarũ
as ⁊ accepiſtis faciẽ ĩ lege. Nun/
ſ abraã. a quo oẽs iudei originẽ habent
quid ñ pr̃ vnus oim nr̃m ? Nun/
ſ qui ex abraã oim nr̃m gen⁹ eligit.
† ſ quare frm noſtroꝝ abiicimus filias. et reli
quid ñ vn⁹ de⁹ creauit nos. †Qua
cto pacto patrum accipim⁹ vxores ñ ex lege.
re ergo deſpicit vnuſquiſq; nr̃m fra
trẽ ſuũ: violãs pactũ patrũ noſtro
ſ hoc peccato contaminat tribus iude·
rũ? Tranſgreſſus ẽ iuda ⁊ abomi/
que cũ ſacerdotibus et leuitis reuerſa ẽ de babi
lone. x. tribubus retentis ĩ captiuitate eterna·
natõ facta eſt ĩ iſrl ⁊ hierlm· quia
ſ miſcendo ſemẽ iſrael cuz filiabus gentilium
ydolis ſeruientibus.
cõtaminauit iudas ſanctificatõnẽ
ſ dñs· ſ alias habuit·
dñi quã dilexit· ⁊ habuerũt filiam
† ſ ad eos qui hoc fecerunt ſermo ꝓphete diri
gitur· vt a peccato maledictõis retrahãtur·
dei alieni· †diſperdat dñs viruz q̃
† ſ ſiue ſit ſacerdos ſiue laicus vna maledictõe
ferient qui vno peccato tenentur.
fecerit hoc †magiſtrũ ⁊ diſcipulum
† ſ qui ꝑ hmõi hoibus voluerit ad altare mu
nus offerre. quoꝝ ſolũ remediũ ẽ non facere
qđ fecerũt· ſ diſꝑdat dñs
de tabernaculo iacob· ⁊ †offerentez
munus dño exercituũ. Et hoc rur
ſum feciſtis· operiebatis lacrimis
ſ alias mugitu·
altare dñi fletu ⁊ gemitu· ita vt vl/
ſ obſtrictus lacrimis et plãctu miſeroꝝ
tra ñ reſpiciã ad ſacrificiũ· nec acci
† ſ ſacerdotum qui iſta cõmiſerũt· vel facĩetib⁹
cõſenſerunt·
piã placabile quid †de manu vr̃a:
† ſ non accipis ¦ ſ iõ nõ accipio
Et dixiſtis. †Quã ob cãm? Quia
† ſ cõmendauit tibi matrimoniũ legitime con
iugis teſtimonio ſcripture dicẽtis. propter hoc
relinquat hõ patrẽ et m· et ad· vx· ſ· et· e· d· i· c· u.
dñs †teſtificat⁹ ẽ inter te ⁊ vxorem
cõiunctã tibi ĩ iuuẽtute mõ deſertã ĩ ſenectute·
pubertatis tue quã tu deſpexiſti.
ſ deberet eẽ·
† ſ id ẽ· cõiunctõis a deo iſtitute qui de coſta
viri mulierem fecit. et iõ ñ licet diſiũgi qđ deo
ex vno placuit inſtitui·
Et hec pticeps tua ⁊ vxor †federis
ſ vtrũq; virũ et feminã·
None vnus fecit· ⁊ reſiduuz ſpũs
ſ mariti vel dei.
eius eſt. Et quid vnus querit niſi
ſ ne vincamini libidine et alie
nigenarũ amore·
ſemẽ dei? Cuſtodite ergo ſpm̃ vr̃m
ſ que tibi virginali iuncta eſt matrimonio ꝑ
ſeueret vſq; ad ſenectutem
⁊ vxorẽ adoleſcentie vr̃e nolite de/
ſ alias· cum odio habueritis eã dimit
tite. di. d. d. iſ·
ſpicere. Cũ odio habueris eã dimit

te dicit dñs deus iſrael. Opiat aũt
iniquitas veſtimẽtũ eius dicit dñs
ſ ſoluta obiectõe. replicat quod di xerat
exercituum. Cuſtodite ſpm̃ vr̃um:
† ſ cuſtodiã ſpũs veſtri· vel certe vxorem
¦ ſ preter ſupra dicta·
†⁊ nolite deſpicere. ¦ Laborare fe/
ciſtis dñm in ſermonibus vr̃is. Et
ſ ſnia horum verborum latius tracta
dixiſtis. In quo fecimus eũ labo/
tur ĩ pſal. q̃; bon⁹ iſrael deus.
rare? In eo ꝙ dicitis. Ois q̃ facit
malũ bon⁹ eſt ĩ cõſpectu dñi· ⁊ tale
ei placẽt. Aut certe· vbi ẽ de⁹ iudiciũ.

C. III.

ſ vos laborare facitis dñm· et q̃ritis vbi ẽ de⁹
iudiciũ. ſed ego manifeſtũ eũ faciã et ĩ primo et
in ſecundo aduẽtu.

Ecce ego mit
hoc ĩterpretatur dñs ĩ euãgelio
de iohãne baptiſta. qui etiã de
tã ãgelũ meũ. †⁊ ꝑpa/
ſe dicit· helias iã venit.
bit viã añ faciem meã· ⁊ ſtatĩ veni/
ſ ad eccleſiã vel vniũqueq; credentium
ſ ſaluator qui oim creator
et ad tẽpluz ſuũ dñator quẽ vos q̃
ſ deſideratis. † ſ magni conſilij ¦ qui iuſte
iudicet: qui ꝑſonã nõ acceptat·
ritis· ⁊ †angel⁹ teſtamẽti ¦ quẽ vos
ſ ecce inq̃; veniet; qui iuſte iudicabit
cui pater dedit omne iudicium·
vultis. Ecce venit dicit dñs exer
ſ nullus humanus ſenſus poterat co
gitare qñ venturus· vel qualis futurus erit.
cituũ· ⁊ q̃s poterit cogitare diẽ ad
ſ ſi nemo põt cogitare pro
uentus ei⁹? Et q̃s ſtabit ad viden
potẽtia maieſtatis eius· quis cum poterit ſup
dũ eũ? Ipe eñ quaſi ignis ꝯflans
pientib⁹ oculis in ſua claritate cõſpicere qui ẽ
ſol iuſticie.
⁊ quaſi herba fullonũ. Et ſedebit
quicquid in auro. i. ſenſu noſtro· et argẽ
ꝯflãs ⁊ emũdãs quaſi argentuz· ⁊
to. i. eloquio cõmixtũ eſt ere ſtanno plumbo ca
purgabit filios leui. Et colabit eos
mino dei excoquit: vt purum remaneat auruz
et argentũ
quaſi aurũ ⁊ quaſi argẽtũ· ⁊ erunt
ſ et cum colati fuerint. offerẽt deo iuſta ſacri
ficia
dño offerẽtes ſacrificia in iuſticia.
† ſ eorum qui offerũt· i· deum cõfitentibus. et
et ꝑ hieruſalem pacẽ dei cõſpicientibus
Et placebit dño †ſacrificiũ iuda et
ſ placuerunt ſ quõ
hieruſalẽ ſicut dies ſeculi· ⁊ ſicut
in principio placuere deo· ſic p⁹ peccatuz et pe
nitentiam placere incipien t omni ſorde pecca
torum purgata
ſ †magna formido iudicij cum ipſe ſit teſtis et
iudex
anni antiqui †accedã ad vos ĩ iudi
† ſ qui mõ tardus videor dũ differo. ¦ ſ hec
oia fiunt occulte. ſed a deo proferuntur in medi
cio· ⁊ ero teſtis velox ¦ maleficis ⁊
um ne diu lateant.
adulteris ⁊ ꝑiuris· ⁊ calũniantur
ſ nolentes reddere.
mercedẽ mercenarij· ⁊ humiliãt vi
duas et pupillos· et opprimũt pe/
† ſ aduenã vel cathecuminum qui nondum ef
fectus eſt ciuis in ciuitate xp̃i ¦ ſ qui ſolum
ſufficit ad damnatõnem.
†regrinũ· ¦ nec timu erunt me dicit

corꝑm ſanitate· ⁊ omĩ
mundana ꝓſꝑitate af
fluere· ſe aũt cultores
vni⁹ dei ĩfirmos eẽ cor
pore· nec habere etiã q̃
ad cibũ neccãria ſũt· di
cebat ñ eẽ dei ꝓuidẽti
az ĩ reb⁹ hũanis· ſ; oĩa
caſuagi· ñ dei iudicio
cui placent mali· ⁊ diſ
plicẽt boni· aut ſi deus
cũcta diiudicat· vbi ẽ
illi⁹ equũ ⁊ iuſtũ iudi/
cium.

¶ Ecce ego m. Iu
dei hoc de helia ꝓpha
dictũ ĩtelligũt· ⁊ qđ ſe
quit· ⁊ ſtatĩ veniet. a. c
l. ſ. ad ſuũ xp̃m referũt
ĩ vltio tpe ventuꝝ. Sz
qđ tẽplũ ĩueniet. Iaz
eĩ deſtructũ ẽ oio· aut
ſi ali⁹ añ eum reſtituet
q̃d xp̃s eoꝝ ampli⁹ fa
ciat⁹ ẽ· eũ ab alio reſti
tuta ſunt omia.

¶ Quidã ex ꝑſona xp̃i
legũt ꝙ mittat angelũ
.i. iohẽm ꝑdicare bap
tiſmũ ꝑnitẽtie· q̃ xp̃s
ſtatim de ſe q̃ſi de alio
ſubdit. Et ſtatĩ veniet
Alij ex ꝑſona pris le/
gũt. Ecce mitto. a. m.
q. p. u. ⁊ qđ ſequit ſta/
tĩ veniet ad tẽplũ ſcm̃
ſcz de ſaluatore intelli
gũt· cui iohẽs ꝑparat
viã in cordib⁹ credẽtiũ
in q̃b⁹ nõ poterat ꝑus
de⁹ ambulare· ꝓpter ꝑ
uitatez ⁊ incredulitatẽ

¶ Notandũ ꝙ dñs vl
euãgeliſte· vel apl̃i alij
cũ de ſ; ꝓpha· vel de a
lijs teſtimonia ꝓferãt·
nõ ſequunt vba vul/
gataꝝ trãſlationũ· ſed
hñtes ſciẽtiã hebree li
gue· ex hebreo tranſfe
runt nõ curãtes de ſil
labis ⁊ pũctis vboruz
dũmõ ſentẽtiarũ veri
tas transferat.

¶ Ipſe eni q. Dñs ẽ
ignis ꝯſumẽs. lignum
fenũ. ſtipulã. q̃uia pec
cata g̃uiter puniens· ⁊
his q̃ pua ⁊ leuia ꝯmit
tunt· ẽ herba fullonũ
vt lotis mũdiciã reſti/
tuat ⁊ lauet ſordes fili
oꝝ ſyon.

¶ Per filios leui ſa/
cerdotalis ĩtelligit di/
gnitas· ⁊ ſi ſacerdotes
colãdi ſunt ⁊ purgãdi
q̃d de ceteris dicẽdũ
ẽ· cũ iudiciũ incipiat a
domo dei.

¶ Et accedã. Que il
lo tpe dicebant ad ꝑn
cipes iudeoꝝ· nũc ñ di
cũt ad ꝑncipes eccliaꝝ

Et calū. Pari ordīe p⁹ maleficia ⁊ adultia ⁊ piuria ponūt q̄ ñ reddūt mercedē mercēnarijs. ł q̄ oppmūt pupillū ⁊ viduā. ne ſ puat crimina putent̄ ꝗ ſ giſrio ⁊ adulterio ꝯpāt. Ego eni. Quia dixerat. Dñs ē quaſi ignis cōflatus. ⁊ q̄ ĥ. ſ. cū pro nobis nominetur āgelus. ł ignis. vł aliud. ne iō putetur aliquid mutabilitatiſ eē in natura ipſius. inde dicit. Ego em. Quaſi Vos quotidie mutamini ꝑ adulteria ⁊ per cetera mala vr̄a. ego vero ī iudicio nulla ꝑſonarū varietate ꝯmutor. ⁊ cū ſeuerū ⁊ iuſtū iudicē me eē fatear. tñ o filij iacob. nec diuerſitate tormētoꝝ eſtis ꝯſūpti in malicia. q꜠ ꝑ penam malicia ī voƀ nō ē purgata. ſed ſine cauſa percuſſi, vos diſciplinā ñ recipiētes. Miſtice. Per filios iacob qui ſequunt̄ mala patrū. nec cuſtodiūt mādata dei ſignificantur illi qui ꝯſtituti ī eccīa nō recedunt a vitijs. ſ; falſū nom̄ xpianitatis ſibi aſſumūt. Reuerti. Mag de mētia eoſ q̄ a ſe receſſerāt ad reditū ꝓuocat. ut ipē q; ad eos redeat. Si affligit. Lxx. ſupplātat alij ſi fraudat. qꝺ ſcdm hiſtoriā ſane de decimis ꝑt accipi: ſ; ſm qꝺ ponitur affligit homo deū. pōt ad miſteriū paſſionis dn̄ice referri. ꝯfigitis me cruci qui mō decimas ſbtrahitis. Cōfigitis. Tempore eſdꝛe tāta fuit fames. vt multi ꝓ penuria filios ⁊ filias vēdētes ⁊ frumēta ementeſ leuitis decimas nō ſolueret. Qui etiā frugeſ in horreis egeſſerunt: ꝓ magnitudīe pc̄ij. decimaſ ñ ſoluebāt. vnꝺ ꝯpulſi miſtri tēpli fugerūt vnuſquiſq; ī regionē ſuā. Vnꝺ dicit dn̄s ſe ī ſuis afflictū. ⁊ ñ accepiſſe decimas. Inferte. Vt ſciatiſ vos iō ꝑdidiſſe. abūdātiā q꜠ fraudaſtiſ me ꝑte mea moneo ut reddatis mihi mea: ⁊ ego reſtituā voƀ veſtra. Nō dicitū ē ꝺ decimꝭ

dn̄s exercituū. Ego em̄ dn̄s et nō mutor. Et vos filij iacob nō eſtis
ſ nec ſemel nec nuper hoc facitis vt errore ꝑeniā mereamini: ſed hereditariē habetis patrū ipīc
ꝯſūpti. A dieƀ⁹ em̄ patrū vr̄oꝝ re
tatē recedēdo a meis legittīs: nec cuſtodiēdo q̄ precepi. ſ ſed nūc ſaltē
ceſſiſtis a legitimis meis. ⁊ ñ cuſtodiſtis. Reuertimi ad me: ⁊ reuertar
ad vos dicit dn̄s exercituū. Et di
ſ quaſi qui ñ diſceſſim⁹ ſ ñ itelligētes ſe receſſiſſe ipudēter q̄rūt † in hoc receſſiſtis a me: q꜠ cōfigētis me ſi hō poteſt deū cōfigere ‡ nō reddēdo decimas nec dico miſtris ſed mihi ſ qui precepi dari
xiſtis. In quo reuertemur: Si affliget hō deū † q꜠ vos ‡ ꝯfigitis me.
Et dixiſtis. In quo ꝯfigim⁹ te. In
ſ q꜠ ñ reddiſtis decias et primitias. ideirco iſame
decimis ⁊ primitijs. Et in penuria
et penuria maledicti eſtis. i. afflicti: et dū parua ſubtrahitis vbertatē poſſeſſionū veſtrarū: et totā abundātiā frugū perdidiſtis † ñ pauci ſ; oēs cōiter
vos maledicti eſtis. ⁊ me vos ꝯfigitis † gēs tota. Inferte omnē decimā ī horreū meū. ⁊ ſit cib⁹ ī domo
ſ ī theſauris tēpli vt habeāt miſtri mei cibos.
mea. ⁊ ꝓbate me ſuꝑ hoc dicit dn̄s
ſ tātas pluuias effundā: vt cateracte celi credātur
Si ñ apuero vobis cataractas celi ⁊ effudero vobis bn̄dictionē vſ
aperte ſ et ſic ſ large et late
ſ ad ſufficiētiā † poſſet fieri vt magis per pluuias eēt fecūditas ſ; locuſta vt brucus poſſet corrumpere iō addit icrepabo † vermes vel viciū aeris
q; ad abūdātiā. † Et icrepabo pro
vobis † deuorantē. ⁊ ñ corrūpet fructum terre vr̄e. nec erit ſterilis vi
ſ ſ; iplebit torcularia
nea i agro dicit dn̄s exercituū. Et
beatas dicēt vos oēs gētes. Eritis
vos t̄ra deſiderabilis dic dn̄s exercituū. Inualuerūt ſuꝑ me vba vr̄a
ſ ſꝑ plus et plus accuſatis deū: q꜠ cultores ſuos negligat ſ nō itelligētes quā grauis ē veſtra blaſfemia ſ rūdet de⁹ ſ ab vtilitate
dicit dn̄s. Et dixiſtis. q̄d locuti ſumus ꝯtra te: Et dixiſtis. Vanus ē
ſ obſeruādo legē ſ ī p̄ſenti ꝓ dei ſeruitute exī
q̄ ſuit deo. Et qꝺ emolumentū q̄a
gūt mercedē iō nō recipiūt
cuſtodiuim⁹ p̄cepta ei⁹ ⁊ q꜠ ābula
ſ cōtritōe cordis. vñ tota die cōtriſtatus igrediebar † qui cōtra deū ſupbiūt et blaſfemāt
uim⁹ triſtes corā dn̄o: Ergo nunc
btōs dicim⁹ † arrogātes. Siq̄dem
ſ poſt ſcelera et blaſfemias, ꝓſpis ꝑfruūtur.
edificati ſunt faciētes ipietates. et
ſ felicitate p̄ſentis ſeculi ſ verba ꝓphete ſ nō dicit quid locuti ſūt: ſ; ex eo q꜠ addit timētes deum: datur itelligi q̄d ſint locuti ſc; qꝺ ad imorē dei ꝑtinet ſ iuſtis loquentib⁹ et cohortan tibus ſe cōtra blaſfemias attēdit deus
tēptauerūt deū ⁊ ſalui facti ſūt. Tūc locuti ſūt timēteſ deū. vnuſq̄ſq; cū
ꝓximo ſuo. Et attēdit dn̄s ⁊ audiuit
ſ verba q̄ dicūt hic blaſfemi: ide deum timētes: ſcripta ſunt vt ſint ī memoria p̄ſcie dei vt ī die iudicij blaſfemis penas: et timētib⁹ p̄mia reddat
⁊ ſcript⁹ ē liber monumēti corā eo timētib⁹ deū ⁊ cogitātib⁹ nomē ei⁹.
ſ timētes me q̄ rūderūt ad verba blaſfemie
Et erūt mihi ait dn̄ſ exercituū ī die
ſ iudiciū ſ ī peculiarē populū ſ q꜠ oīs hō ſub
q̄ ego faciā ī peculiū. ⁊ parcā eiſ ſicut
pctō ſ ī quo duplex affect⁹ ē: et pietatis ī filiū et ſeruitutis ī famulū ſ ꝑ p̄niam
ꝑcit vir filio ſuo ſuiēti ſibi. Et ꝯuer

ſ q̄ nūc blaſfematis ex h̄titudīe timētiū et vr̄a miſeria cognoſcetis qꝺ ſit iter iuſtū et ipium
timini. ⁊ videbitis q̄d ſit iter iuſtū ⁊ impiū. ⁊ iter ſuiente deo ⁊ nō ſeruientem ei.

C. IIII.

ſ plenus īculcat de penis blaſfemātiū et de p̄mijs timētiū ſ iudicij q̄ ſctis lux: pctōribus tenebre

Ecce enim dies

ſ ad cremādos malos vt ſtipulā
veniet ſuccēſa q̄ſi camin⁹. ⁊ erūt oēs
ſupbi ⁊ oēs faciētes ipietatē ſtipu
ſ cū cōbuſſerit eos: ñ reliq̄t ī eis radicē malicie.
la. Et iflamabit eos dies veniens
dicit dn̄s exercituū. q̄ nō derelinq̄t
ſ illa ipijs ecōtrario
eis radicē ⁊ germē. Et orietur vobis
† q̄ vere oīa iudicabit. nec bona nec mala nec virtutes: nec vicia latere patietur
timētibus nomē meū † ſol iuſticie. ⁊
ſ vt ſanatos ꝑ p̄niam ī humeris ſuis portet † tunc
ſ q̄ nūc ſeculo quaſi carcere iclusi eſtis
ſanitas i pēnis eiuſ. † Egrediemi ⁊
ſ vñ cupio diſſolui ⁊ eē cū xp̄o ſ vel de viculis relaxati † nec hoc ſine leticie cōtēti calcabitis ipios.
ſalietis ſic vitul⁹ de armēto ⁊ † calca
† diſſoluti aridi ī potētes reſiſtere
bitis ipios cū fuerit † cinis ſub plāta pedū vr̄oꝝ in die q̄ ego facio di
† ad ſpūalem itelligētiā iuitat ſ ī futuro iuxta merita erit retributio: ergo dū ē tēpus merēdi obſeruate
cit dn̄s exercituū. † Memētote legis moyſi ſui mei quā mādaui ei ī
legē ſ q̄ ē ſina ſ dirigēdā ſ ī qua ſūt ſ qꝺ cgūt ſ qꝺ
oreb ad omnē iſrł p̄cepta ⁊ iudicia
recipiāt
Ecce mittā vobiſ heliā ꝓphām añ
quā veniat dieſ dn̄i magn⁹ ⁊ horri
ſ ſi helias ñ añ coꝛ patrū cōuertetur ad filios Ec. ſ. a. p. e cū veniet dies dñi magn⁹ iuſtis: horribilis ipijs ꝑcutiet vnus iudex nō celū: ñ eos q̄ ī celo verſātur: ſ; terrā anathemate. i. eos q̄ faciūt opa terrena.
bilis. ⁊ ꝯuertet coꝛ patꝝ ad filios. ⁊ coꝛ filioꝝ ad p̄res eoꝝ. ne forte
ſ iudicatur⁹ ſ ſeꝑando oues ab hedis
veniā ⁊ ꝑcutiā terrā anathemate.

ꝑ itelligi ī ꝓſis eccli̅e q̄ƀ p̄cipit ñ ſolū dare decias. ſ; oīa vēdere ⁊ dare paupiƀ. qꝺ ſi facē noluim⁹: ſaltem in hūc iudeos imiteſñ vt paupiƀ ſaltē aliq̄ꝑtē dem⁹ ⁊ ſacerdotiƀ ⁊ viduiſ debitū honorē deferam⁹ ĥ q̄ ñ fecerit dn̄m ſupplātare ꝯuicit̄ Si q̄ñ fames ⁊ egeſtaſ oīm reꝝ oppmit mūꝺ ĥ ex ira dī ſciam⁹ diſcēdere. q̄ ī paupiƀ. ſi elimoſinas ñ accipiat: ſe priuari affirmat ſua poſſeſſioue.

Poſſum⁹ ⁊ ſic interpretari decimas ⁊ primitias. Siquis doct⁹ ī lege ꝑt alios erudire nō debet ſibi attribuere. ſ; p̄mu; grās agat deo a q̄ oīa. deinde ſacerdotiƀ ei⁹ ac mḡis a q̄ƀ doct⁹ ē. alioquī penuria maledicet̄. ſi aūt deū largitorē itellexerit. ⁊ his ꝑ q̄s a deo erudit⁹ eſt ſe huiliauerit. ⁊ in horreum dei cibos intulerit. i. ſcripture alimenta popul̄ miſtrauerit. mādabit deus nubiƀ ſuis vt pluant ſuꝑ eū imbrē. Increpabit etiā ꝓ eo ꝯrias poteſtates. nec erit ſterilis vinea ille. ſ. q̄ dicit. Ego ſū vitis vera ⁊ afferet ei fecūditatē. ⁊ tātā ex mēito huilitatis h̄titudinē ꝯſeq̄t̄. ut omēs gētes dicāt eum beatu;. ⁊ ī terra. id ē. doctrīa illi⁹ deſiderēt hitare.

Et btās. Cūcte natōes ꝑ circuitū mirabuntur fertilitatē terre vr̄e: itm̄ vt oēs hitare ī ea deſiderēt ⁊ abundātie rerū oīm gētiƀ exēplo ſitis.

Inualuerūt. Repetit plenī⁹ qꝺ dixerat. laborare feciſtis. d. i. ſu. ⁊ exponit lati⁹ q̄rimoniā populi reuerſi ꝺ captiuitate: q̄ exn̄s ī cultu vni⁹ dei: multis miſerijs affligebat̄. vidēs ydolatraſ ī oīƀ ꝓſpari. Infirmato ḡ ⁊ dicēti. fruſtra colo deū. occurrit ꝓpheta in ꝑſona dn̄i. ⁊ recidit verba blaſphemie q̄ ab īfirmis dicūtur ī creatorem.

Ergo. Pn̄t hec de hereticiſ itelligi: martione ⁊ valentino ⁊ cūctis qui nō recipiētes vetus teſtm̄ cōtra creatorē loquuntur. ⁊ ꝓficiūt ī ſua ipietate. et multos ſocios ſceleris hn̄t.

Tūc lo. Verba ꝓphete. Quaſi illis blaſphemātibus ꝺ iudicio dei. iuſti qui caſto timore deū timēt. loquent̄ ad inuicē cohortātes ſe q꜠ retributio bonoꝝ vel maloꝝ nō ſit in p̄nti: ſed ī futuro ⁊ q꜠ hō ñ poſſit ſcire iudicia dei ⁊ ꝺ equitate eius diſputare.

Ēū ſu. Abraā coopatōe diuine maieſtatiſ dicit. Ego ſū terra ⁊ cinis. iō vidit ſolē iuſticie. Qui vo ſupbe dixit. Ponā ſuꝑ ſidera ſedē meā. ⁊ e. ſ. al. Deducet̄ ad terrā. ⁊ erit cinis ſuƀ pedibus ſctoꝝ ī die iudicij.

Mementote. Loquitur ad iſrael. i. ad oēs q̄ deū ſenſu cernūt. Vñ hebraice. ⁊ i. mꝺo corde. q. i. d. vi.

Oreb. ſiccitas. quia per legē oīm vitioꝝ humor excoquitur.

Ecce m. Iudei dicūt añ ſuū xp̄m heliā eē venturū ⁊ oīa reſtauraturū. Vñ ⁊ chriſto ī euāgelio ꝓponit̄ qō. quid eſt q꜠ phariſei dicunt q꜠ helias vētur⁹ ē. cui ipſe reſpōdit. helias quidē veniet. et iā venit ī helia iohē; itelligēs. Poſt moyſen. i. legē ſpūalr ſeruādā dicit mittenꝺ heliā. ī q̄ ꝓphetia ſignat̄. q꜠ anteq̄ dn̄s ī iudicio ꝑcutiat terrā anathemate. mittet choꝛū ꝓpharū q̄ ſignificat̄ ī helia q̄ īterpretat̄ de⁹ me⁹. ⁊ ē ꝺ opido theſbi: qꝺ ſonat ꝯuerſio ad p̄niā; ĥ helias ꝯuertet coꝛ patrū. abraā. iſa. ⁊ ia. ⁊ ceteroꝝ ꝓphaꝝ ad īſtructōē poſteroꝝ de fide ſaluatoris ī quē ⁊ ipſi credide rūt. ⁊ coꝛ filioꝝ. a. p. q꜠ ſuſcipiēt fidē quā illi habuerūt. Vel coꝛ p̄ris ad filiū. i. dei ad oē; q̄ ſpūm adoptōiſ accepit. ⁊ coꝛ filioꝝ ad p̄res eoꝝ. Vñ iudei ⁊ chriſtiani q̄ nūc īter ſe diſcrepāt pari ī chriſtū religione ꝯſentiēt.